

Mitä lääkehoidon ongelmia kohdataan kotihoitossa?

Lääkehoidon kokonaisuuden hallinta iäkkäillä
29.1.2019

ylilääkäri Wilhelmiina Sorvali ja terveydenhoitaja
Riikka Leppäkorpi

Sidonnaisuudet

- Ei esitykseen vaikuttavia sidonnaisuuksia

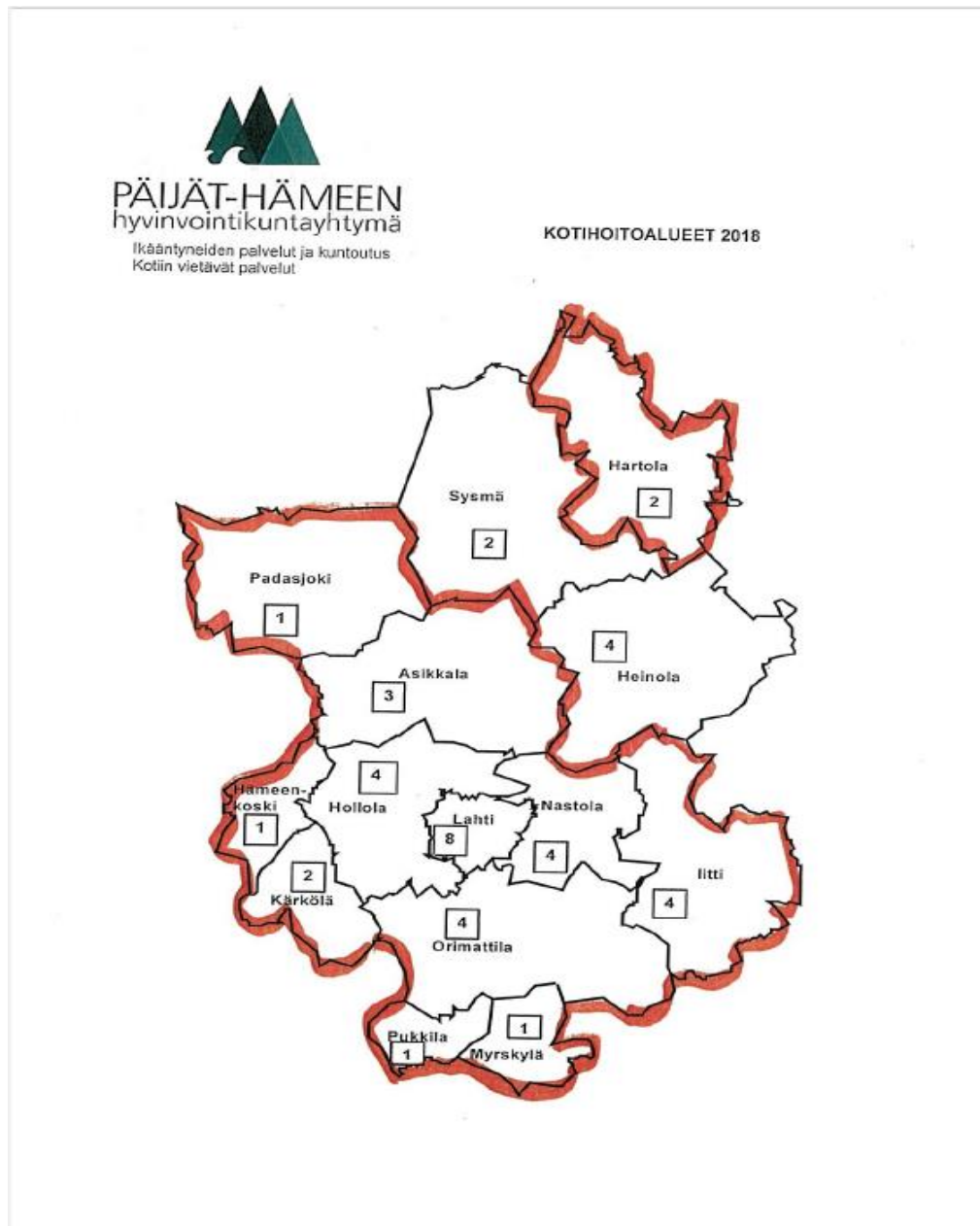
Esityksen rakenne

- PHHYKYn kotihoidon esittely lyhyesti
- Ongelmakohtia
- Ratkaisukeinoja PHHYKYn tapaan

PHHYKYn kotihoito

- Säännöllisen kotihoidon asiakkaita omana toimintana 1472 (marraskuu 2018)
- Puitesopimusasiakkaita 235
- Ulkoistetun kotihoidon asiakkaita (Launeen kotihoitoalue) 109
- Palveluseteliasiakkaita 604
- Valtaosa asiakkaista on yli 75-vuotiaita
- Kotona asuvien osuus yli 75v:sta on 92.23%

Kotihoidon keskitetty lääkäripalvelu

- Läntinen alue (Hollola ja Kärkölä)
- Keskinen alue (Lahti ja Nastola)
- Itäinen alue (Iitti)

- Pohjoisen ja Eteläisen alueen kh:n lääkäripalvelut tuottaa alueen ta
- Lisäksi alueella on puitesopimusasiakkaita, lääkäripalvelu Doctagonilta sekä palveluseteliasiakkaita, lääkäripalvelu omalta ta:lta

Kotisairaala

- Akuutti kotisairaala
 - Akuut24
- Palliatiivinen kotisairaala
 - Ikäkunnan alaisuudessa

Ongelmakohtia lääkityksessä

- Muutoskohdat
- Potilaasta riippuvat seikat
- Terveysthuollon ammattilaisista riippuvat seikat
- Muut seikat

Muutoskohdat

- Kotihoidon piiriin siirtyminen, kotihoidon loppuminen, kotihoidosta vastaavan tahon muuttuminen: lääkityksen tarkistus, lääkelistan ylläpito, jatkohoito-ohjeet
- Sairaalajaksot, palvelutalojaksot ja niiltä kotiutuminen: osastolääkityksen siirto avolääkitystilaan, lääkityksen tarkistus, lääkemääräysten laatiminen
- Yksityisen puolen kontaktit: hoitovastuu? muutoksista tiedottaminen ja niiden toteuttaminen
- Lääkehoidon muutokset kotihoidon lääkärin toimesta: hoitajien tiedottaminen, lääkelistan ajantasaisuuden ylläpito, annosjakeluun siirtyminen

Potilaasta riippuvat seikat

- Lääkkeiden haitta- ja sivuvaikutukset
- Rajoitteet lääkkeiden käytössä (esim. munuaisten vajaatoiminnan vuoksi)
- Ongelmat lääkkeiden otossa (esim. kookkaat tabletit, hengitettävät lääkkeet)
- Lääkkeiden ja päihteiden väärinkäyttö
- Motivaatio lääkitykseen ja ennakkoasenteet
- Taloudellinen tilanne

Terveysthuollon ammattilaisista riippuvat seikat

- Monilääkitys: yksittäisten sairauksien optimaalisen lääkehoidon tavoittelu kokonaisuutta tarkastelematta → lääkemäärän kasvu
- Monilääkityksen hallinnan osaaminen
- Ymmärrys eri lääkkeistä ja lääkeaineryhmistä
- Lääkityksen seuranta: mittausten, seurantalabkokeiden ja kontrollikäyntien toteutuminen, lääkityksen vaikutusten kirjaaminen
- Annosjakelun erityispiirteiden hallinta
- Ajantasaisen lääkelistan ylläpito potilastietojärjestelmässä ja potilaan luona
- Yhteydenpito lääkärin ja hoitajan välillä
- Kiinnostus monisairaahan potilaan monilääkityksen toteutumiseen!

Muut seikat

- Potilastietojärjestelmä
 - Yhteinen potilastietojärjestelmä (LifecareEffic)
 - Tiedonkulku ei silti ole optimaalista
 - Osastolääkitys vs. avolääkitys
 - Erilaiset järjestelmän katkokset: suunniteltuihin voi varautua, äkilliset tuottavat ongelmia
 - Lääkelista
 - Mahdollista avata vanha lääkelista
- Reseptikeskus
 - Käytön katkokset
 - Reseptikeskuksen tietojen käyttö potilaan ajantasaisena lääkityksenä, ei ole koskaan ajan tasalla
- Apteekkiyhteistyö
 - Annosjakelu
 - muutokset hitaita
 - aloituspakkaukset, pikatoimitukset
 - Lääkkeiden toimitusongelmat ja niistä tiedottaminen
 - Lääkärin ohjeiden ”ohittaminen”
 - Farmaseutilla ei ole käsitystä kokonaistilanteesta ja potilailla käytetään toisinaan tarkoituksella riskilääkkeitä/riskilääkkeiden yhdistelmiä
 - Luottamus lääkärin ammattitaitoon ja tarvittaessa yhteydenotto suoraan lääkäriin

Ratkaisukeinoja PHHYKYn tapaan, yleisesti

- Kotiutusprosessin kehittäminen jatkuvasti
 - Kotiuttavat hoitajat esh osastoilla
 - Tarve sairaalayleislääkäri-kotiutusohjaaja-työparin suhteen pohdinnassa
 - Kotiutustiimin toiminta
- PHHYKYn yhteiset ohjeet kirjaamiseen ja lääkelistan hallintaan
- Lääkelistan kehittäminen ohjelmistotoimittajan kanssa
- Geriatrisen osaamisen lisääminen
 - Akkuna

Ratkaisukeinoja PHHYKYn tapaan, kotihoito

- Kotihoidon keskitetyn lääkäripalvelun toiminnan vakiointi
 - Lääkitysarviot, lääkemääräysten uusinta, annosjakelu, kirjaaminen, lääkelistan tarkistus ja kuittaaminen
- Kotihoidon lääkehoidon prosessin laadinta ja lääkehoitosuunnitelman päivittäminen
- Tiedonkulun parantaminen
 - Selkeät konsultaatiokäytännöt hoitajien ja lääkäreiden välillä
 - ISBAR
 - Päivittäiskirjaamisen kehittäminen
- Farmaseutit!
 - Lääkitysarviot annosjakeluun siirtymisen yhteydessä
 - Lääkitysarviot säännöllisin väliajoin ja ongelmatilanteissa
 - Neuvonta ja koulutus
- Apteekkiyhteistyö
 - Säännölliset tapaamiset
 - Käytäntöjen sopiminen esim. toimituskatkoksista ilmoittamiseen
- Kiinnostus ja koulutus – lääkärit ja hoitajat!

Kiitos!

